

Ukázková přírodní zahrada

- Jsme rádi, že jste přijali pozvání do naší zahrady. Najdete v ní pestrá zákoutí a budete-li pozorní, potkáte tu jistě mnoho zajímavých míst, stromů, rostlin a také různých živočichů. Abyste při tom zkoumání v sadu nezabloudili, je uvnitř tohoto průvodce plánek, který vás postupně dovede k příbytkům jednotlivých obyvatel zahrady – našich pomocníků.
- Tajenka v křížovce prozradí, jak to u nás chodí. A komu se podaří splnit všechny úkoly, odměna ho nemine. Stačí v našem Centru zazvonit na zvoneček na pultu a ukázat splněné úkoly.
- Vydejte se tedy do naší zahrady, pozorně se dívejte kolem sebe, poslouchejte, vnímejte různé vůně i materiály, z nichž jsou v zahradě vybudovány mnohé doplňky, díky kterým je zajímavější pro své návštěvníky i obyvatele.
- A pokud jste k nám zavítali právě v době, kdy v zahradě dozrávají některé druhy ovoce, nebojte se ochutnat. Vypěstovali jsme je spolu s našimi zvířecími přáteli a s pomocí slunce i deště právě pro vás.

Ministerstvo životního prostředí

SFŽP ČR

veronica
CENTRUM HOSTĚTÍN

Je kam jít...

Ekologický institut Veronica Pracoviště Hostětín
Centrum Veronica | Hostětín 86 | 687 71 Bojkovice
hostetin@veronica.cz | tel. +420 572 630 670 | hostetin.veronica.cz

Výroba Průvodce byla finančně podpořena Státním fondem životního prostředí ČR a Ministerstvem životního prostředí v rámci projektu *Ovocné dřeviny – pestrost naší krajiny (Extenzioní sady jako významné pilíře biodiverzity)*. www.sfzp.cz | www.mzp.cz.
Přípravu plakátu podpořila také Nadace Veronica díky výtěžku z benefiční aukce uměleckých děl v roce 2009.

Úkol č. 1 | Co k sobě patří?

V následujícím úkolu tě čeká spojování toho, co k sobě patří. K názvu keře nebo stromu musíš přiřadit jeho květ, plod a text. Vše, co k sobě patří, spoj čarou. Výsledky můžeš zapsat i do tabulky. Všechny čtyři dřeviny najdeš v naší zahradě, je u nich barevná cedulka.

Tento strom se pěstuje v mnoha zajímavých odrůdách. Můžeš se setkat se spoustou lidových názvů jeho odrůd, jako Jadrníčka, Ovčí hubičky, Kyselky, Panenky, Kočičí hlava a jinými.

1

Žluté květy tohoto keře můžeš vidět brzy na jaře na větvích bez listů.

2

S tímto stromem se setkáme jen zřídka. Dává málo známé ovoce ve tvaru kulovitém nebo hruškovitém. Marmeláda nebo kompot z jeho plodů by ti ale určitě chutnal.

3

Plody tohoto keře mají kromě dětí rády také veverky a myši.

4

A

B

C

D

I

II

III

IV

	květ (I–IV)	plod (A–C)	popis (1–4)
jeřáb oskeruše			
dřín obecný			
jabloň domácí			
líška obecná			

Úkol č. 2 | Jak se kdo jmenuje?

V naší zahradě žije mnoho různých živočichů. Každý z nich má své odborné jméno složené ze dvou částí, skoro jako by to bylo jméno a příjmení. Třeba mlok – není jen tak nějakým mlokem, správně se mu říká *mlok skornitý*. Když se ti podaří sestavit správná jména živočichů, tajenka prozradí jedno docela hezké slovo. Jeho původ a význam ti pak vysvětlí člověk, který ti dal tento pracovní list.

tajenka je v posledním slupci ▼		
1	Sluněčko	
2	Čmelák	
3	Sýkora	
4	Slepýš	
5	Škvor	
6	Ježek	
7	Netopýr	
8	Užovka	

Najdi v seznamu níže zvířecí „příjmení“ (společně s velkým písmenem za ním – to napíšeš do posledního sloupečku) a přiřaď je ke správnému zvířecímu jménu.

modřinka **R** | sedmitečné **V** | obojková **A** |

ušatý **C** | křehký **O** | obecný **N** |

zahradní **E** | západní **I**

Jako nápoděvu můžeš použít cedulky, které jsou rozmístěné po celé zahradě.

Úkol č. 3 | Přikrmuj ptáčky (ale ne čímkoliv)

Jak ses dozvěděl při procházce naší zahradou a sadem, ptáci jsou naši pomocníci. Vážíme si jich a na zahradě je potřebujeme, protože loví různý škodlivý hmyz, který žije například na ovocných stromech. Aby se jim dobře dařilo i v zimě, když je všechno pod sněhem, chystáme jim potravu do krmítka.

Z uvedeného seznamu vyškrtni, co ptákům škodí a co jim do krmítka dávat nesmíme:

- len (semínka)
- šípky
- solené arašídy
- slunečnicová semínka
- zbytky pečiva
- mák
- čokoláda
- nesolený lůj
- smažené brambůrky
- ptačí zob

Úkol č. 4 | Roztříd' ovoce

V naší zahradě roste mnoho druhů chutného ovoce. Rozděl ovoce do správných košíků (propoj čarou název ovoce se správným košíkem):

peckovice

malvice

bobule

- třešně
- rybíz
- arónie (černý jeřáb)
- jablka
- angrešt
- maliny
- švestky
- hrušky
- rakytník
- oskeruše
- durancie
- mirabelky
- špendlíky
- dřín

Úkol č. 5 | Nauč se vysvětlit, co je to humus

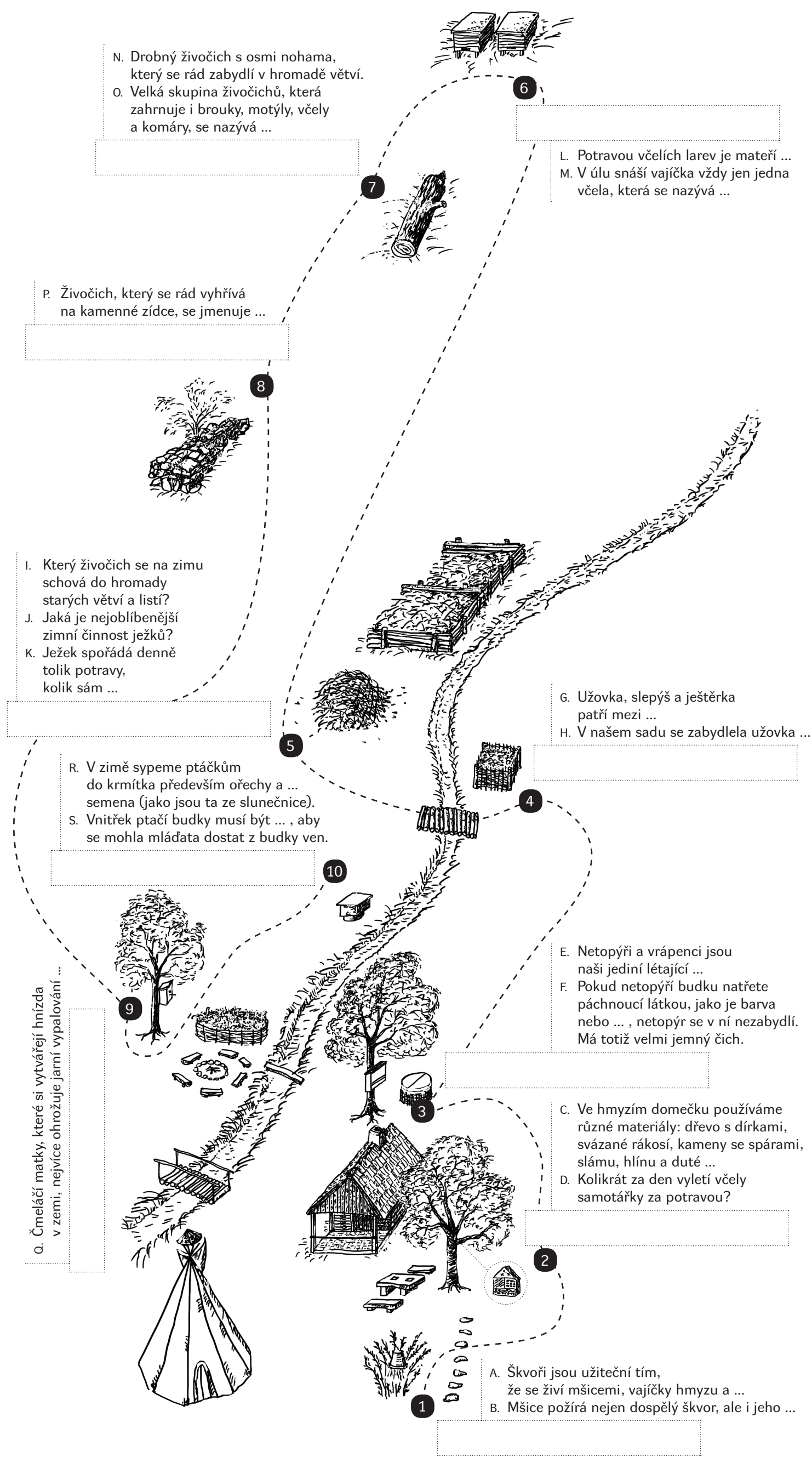
Víš, co je základem zahrady? Stromy, rostliny, zvířata, trávník, průlezky, ...? Kdeže, je to zem, půda. To ona je základem zahrady. Všechno z ní roste, je plná života. Nacházejí se v ní dutinky vyplněné vodou nebo vzduchem, i díky tomu je domovem mnoha malinkatých bakterií a živočichů, od hmyzu a žížal až po krtky, hryzce a další. Všichni společně vytvářejí důležitou složku půdy, bez které by se dobře nedařilo žádné rostlině – HUMUS.

Třeba takové žížaly – provrtávají se půdou a požírají přitom odumírající části rostlin a zeminu. Za den toho každá žížala spolýká tolik, kolik sama váží. Velká většina této hmoty z ní pak opět vychází. „Žížalinec“ ale není pouhý odumírající strávený rostlinný odpad s kousíčky hlíny, je to součást HUMUSU! Čím více je v půdě žížal, tím je humus kvalitnější a půda úrodnější.

Úkol č.6 | Domečky a křížovka

Projdi naši zahradu podle mapy a do prázdných rámečků si dopiš názvy jednotlivých úkrytů (domečků) pro zvířátka. Zároveň také vylušti křížovku.

Na volná místa si pak můžeš nakreslit některé z obyvatel sadu.

A crossword puzzle grid with 13 across clues and 13 down clues. The grid is 10 squares wide and 13 squares high. The 5th column is entirely shaded gray. The 6th column has squares 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, and 13 shaded gray. All other squares are white.

Across clues (13):

- 1 Across: 10 squares
- 3 Across: 7 squares
- 4 Across: 7 squares
- 6 Across: 7 squares
- 7 Across: 7 squares
- 8 Across: 7 squares
- 9 Across: 7 squares
- 10 Across: 7 squares
- 11 Across: 7 squares
- 12 Across: 7 squares
- 13 Across: 7 squares

Down clues (13):

- 1 Down: 10 squares
- 2 Down: 10 squares
- 3 Down: 10 squares
- 4 Down: 10 squares
- 6 Down: 10 squares
- 7 Down: 10 squares
- 8 Down: 10 squares
- 9 Down: 10 squares
- 10 Down: 10 squares
- 11 Down: 10 squares
- 12 Down: 10 squares
- 13 Down: 10 squares